

Michał Boksa (Poznań)

MATERIAŁY WINCENTEGO SWOBODY (1934-2000)
P.III-131

Wincenty Swoboda urodził się 6 października 1934 roku w Tarnowskich Górach, jako syn Adolfa Jana (inżyniera geodety i emerytowanego oficera zawodowego Wojska Polskiego) i Janiny z domu Len. Okres okupacji hitlerowskiej spędził wraz z rodziną na wysiedleniu w Jędrzejowie. Po zakończeniu wojny powrócił do Tarnowskich Gór, gdzie zdał maturę w 1952 roku. W latach 1952-1956 studiował historię na Uniwersytecie Poznańskim. Uczęszczał na seminaria mediewistyczne prowadzone przez prof. Henryka Łowmiańskiego i prof. Kazimierza Tymienieckiego. W 1956 roku uzyskał tytuł magistra na podstawie pracy pt. *Rola Litwy w walce Rusi z Tatarami do 1380 roku*, napisanej pod kierunkiem prof. Henryka Łowmiańskiego.

W lipcu 1957 roku rozpoczął pracę w Redakcji (Pracowni) *Słownika Starożytności Słowiańskich* w obrębie Zakładu Wczesnej Historii Słowiańszczyzny Instytutu Słowianoznawstwa (obecnie Instytutu Sławistyki) Polskiej Akademii Nauk (PAN), gdzie znalazł się pod naukową opieką prof. Gerarda Labudy. W sumie opublikował w tomach I-VIII *Słownika Starożytności Słowiańskich* ponad 650 haseł. Był też współredaktorem tegoż słownika. Podczas prac nad słownikiem zainteresował się tematyką średniowiecznych herezji, co zaowocowało pracą doktorską pt. *Zorganizowane ruchy religijno-społeczne w Polsce w XIII i XIV wieku na tle krajów ościennych*, napisaną pod kierunkiem prof. Gerarda Labudy. Jej recenzentem był prof. Aleksander Gieysztor. Na jej podstawie 27 maja 1963 roku uzyskał tytuł doktora nauk humanistycznych na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza (UAM) w Poznaniu. Praca ta ustalała jakościowy i ilościowy rozwój herezji na ziemiach polskich do końca XIV wieku na tle procesów europejskich. Jej fragmenty zostały opublikowane w artykule pt. *Początki herezji na ziemiach polskich [W:] Europa – Słowiańszczyzna – Polska. Studia ku uczczeniu prof. Kazimierza Tymienieckiego*, Poznań 1970.

W Zakładzie Wczesnej Historii Słowiańszczyzny Instytutu Słowianoznawstwa PAN był asystentem (od lipca 1957 roku), starszym asystentem (od lipca 1960 roku), adiunktem (od lipca 1963 roku), adiunktem stabilizowanym (od lipca 1969 roku), docentem (od 1996 roku). Od 1978 roku był członkiem, a od 1984 roku wiceprzewodniczącym Komisji Bałkanistycznej przy Oddziale PAN w Poznaniu. Od 1972 roku wchodził w skład Komisji Sławistycznej przy Oddziale PAN w Poznaniu. W latach 1995-1999 uczestniczył w organizacji konferencji w/w Komisji Bałkanistycznej, na których przedstawiał swoje referaty. Był również sekretarzem Międzyzakładowej Komisji NSZZ *Solidarność* w Placówkach PAN w Poznaniu.

Wincenty Swoboda był członkiem Komisji Historycznej Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk (od maja 1967 roku), członkiem Wydziału II Historii i Nauk Społecznych PTPN (od kwietnia 1999 roku) oraz jego sekretarzem (desygnowany w listopadzie 1998 roku). Współpracował z Zakładem Bałkanistyki Instytutu Historii UAM w Poznaniu. W latach 1959, 1964 i 1969-1970 odbył (pod kierunkiem prof. Ivana Dujčeva) staże naukowe w Bułgarskiej Akademii Nauk w Sofii.

Wincenty Swoboda opracował ponad 180 haseł do słownika *Wczesna Słowiańszczyzna. Przewodnik po dziejach i literaturze przedmiotu*, również w jego wersji angielskiej pt. *The World of the Slavs in the Early Middle Ages. The Lexicon*. Napisał szereg drobnych haseł i duży artykuł przeglądowy pt. *Piśmiennictwo i literatura u Słowian do Małego słownika kultury dawnych Słowian*. Współpracował też z redakcją *Enzyklopedie zur Frühgeschichte Europas*, dla której opracował kilkadziesiąt haseł.

Od 1976 roku był współredaktorem kilkutomowej edycji źródłowej przygotowywanej przez Instytut Słowianoznawstwa PAN pt. *Testimonia najdawniejszych dziejów Słowian. Seria Grecka* (1989-1997). We współpracy z dr Aliną Brzostkowską opublikował tomy 2-4 *Testimoniów*. Od 1996 roku był członkiem Komitetu Redakcyjnego *Prac Slawistycznych* (seria *Slavica*), wydawanych przez Instytut Słowianoznawstwa PAN.

Od 1989 roku był członkiem Rady Redakcyjnej czasopisma „Balcanica Posnaniensia”. Współpracował z „Kwartalnikiem Historycznym”, „Rocznikami Historycznymi” i „Studiami Źródłoznawczymi”, dla których recenzował.

W 1979 roku otrzymał medal im. Marina Drinova Bułgarskiej Akademii Nauk za swoje badania bułgarystyczne, zaś w 1981 roku nagrodę zespołową Sekretarza Naukowego PAN za pracę w Redakcji *Słownika Starożytności Słowiańskich*.

Dorobek naukowy Wincentego Swobody obejmuje prawie 200 prac, artykułów i recenzji. Jego zainteresowania badawcze były różnorodne. Obejmowały zwłaszcza średniowieczne dzieje Słowian bałkańskich. Zajmował się problematyką: początków państwowości Słowian na Bałkanach (zwłaszcza Bułgarów); wczesnośredniowiecznego kościoła bułgarskiego; herezji na ziemiach obecnej Polski; obrządku słowiańskiego; stosunków między Słowianami a ludami tureckimi we wczesnym średniowieczu; osadnictwa słowiańskiego we Włoszech; podboju Bałkan przez Turcję i walki narodów bałkańskich z Turkami (zwłaszcza tematyką bitwy pod Warną 1444 roku); kontaktów polsko-bułgarskich na przestrzeni wieków; przekazów Jana Długosza o średniowiecznej Bułgarii, Bizancjum i Turcji; gospodarza rumuńskiego Vlada Tepesa.

Wincenty Swoboda zmarł 29 września 2000 roku w Poznaniu po długotrwałej, ciężkiej chorobie. Został pochowany 9 października 2000 roku na cmentarzu junikowskim w Poznaniu.

Materiały Wincentego Swobody zostały przekazane do Polskiej Akademii Nauk Archiwum w Warszawie Oddział w Poznaniu w darze przez żonę Annę Swobodę 27 maja 2002 roku (ks. nabytków B nr 226). Pochodzą one z lat 1952-2001. Prace nad nimi prowadził autor inwentarza w latach 2002-2011.

Spuścizna Wincentego Swobody została podzielona na 5 grup zasadniczych: I. Materiały twórczości naukowej; II. Materiały działalności wydawniczej; III. Materiały biograficzne; IV. Korespondencja; V. Materiały osób obcych i załączniki.

Grupa I liczy 101 jednostek archiwalnych i obejmuje materiały twórczości naukowej z lat ok. 1956-2000. Grupa ta składa się z podgrup: A. Monografie, opracowania, wydawnictwa źródłowe; B. Artykuły; C. Referaty; D. Hasła do encyklopedii i słowników; E. Wykłady; F. Recenzje; G. Materiały warsztatowe. W pierwszej podgrupie znajdują się fragmenty tekstu pracy magisterskiej (j. 1), tekst monografii bitwy warneńskiej (j. 2-3), teksty niepublikowanych opracowań (j. 4-17), przypisy do *Kodeksu Dyplomatycznego Wielkopolski* (j. 18). W drugiej podgrupie znajdują się teksty artykułów o tematyce slawistycznej (j. 19-37). W kolejnej podgrupie umieszczono streszczenie referatu z II Kongresu Bałkanistyczny w Atenach w 1970 r. (j. 38) i tekst referatu z sesji Komisji Polsko-Bułgarskiej w 1980 r. (j. 39). W podgrupie D znajdują się hasła do *Słownika Starożytności Słowiańskich* (j. 40-52), *Małego słownika kultury dawnych Słowian* (j. 53), *Enzyklopädie zur Frühgeschichte Europas* (j. 54); słownika pt. *Wczesna Słowiańszczyzna. Przewodnik po dziejach i literaturze przedmiotu* (j. 55-56). Podgrupa E obejmuje wykłady z dziejów Kościoła katolickiego (j. 58), zaś podgrupa F recenzje prac drukowanych (j. 59-60). W podgrupie G znajdują się materiały warsztatowe, m.in. do pracy magisterskiej (j. 61), doktorskiej (j. 71), pierwotnej rozprawy habilitacyjnej (j. 82), wydawnictwa źródłowego pt. *Testimonia najdawniejszych dziejów Słowian. Seria grecka* (j. 79), *Enzyklopädie zur Frühgeschichte Europas* (j. 85), *Słownika Starożytności*

Słowiańskich (j. 62-66), słownika pt. *Wczesna Słowiańszczyzna. Przewodnik po dziejach i literaturze przedmiotu* (j. 89).

Grupa II liczy 6 jednostek archiwalnych i obejmuje materiały działalności wydawniczej z lat ok. 1961-2000. Znajdują się tam m.in.: wykazy haseł do *Słownika Starożytności Słowiańskiej* (j. 102), wykazy haseł oraz projekt wydawnictwa pt. *Wczesna Słowiańszczyzna. Przewodnik po dziejach i literaturze przedmiotu* (j. 106), uwagi i spostrzeżenia do haseł innych autorów oraz poprawki edytorskie, uwagi, korespondencja wydawnicza i wykazy haseł do opracowania dla *Enzyklopädie zur Frühgeschichte Europas* (j. 103-104), opinie i uwagi o pracach i artykułach dla celów wydawniczych (j. 107).

Grupa III liczy trzy jednostki archiwalne i obejmuje materiały biograficzne z lat ok. 1952-2001. Są to: życiorys, kwestionariusze osobowe, fragment notatnika osobistego i bibliografie prac własnych (j. 108), materiały ze studiów historycznych na Uniwersytecie Poznańskim (j. 109), nekrologi i wspomnienia pośmiertne Wincentego Swobody (j. 110).

Grupa IV liczy jedną jednostkę archiwalną, zawierającą korespondencję wychodzącą i wpływającą z lat 1999-2000 (j. 111).

Grupa V liczy dwie jednostki archiwalne i obejmuje materiały osób obcych i załączniki (j. 113) z 1967 i ok. 1994 roku. Są to teksty referatów (j. 112) i program sesji naukowej z okazji 40-lecia rewolucji październikowej (j. 113).

Spuścizna Wincentego Swobody otrzymała w Polskiej Akademii Nauk Archiwum w Warszawie Oddział w Poznaniu sygnaturę P. III–131. Numer zespołu w Systemie Ewidencji Zasobu Archiwalnego SEZAM – 132/0. Rozmiary zespołu wynoszą po uporządkowaniu 1,03 mb. Inwentarz obejmuje 113 jednostek archiwalnych, uzupełnionych 6 aneksami.

Źródła i bibliografia:

1. Materiały Wincentego Swobody, Polska Akademia Nauk Archiwum w Warszawie Oddział Poznaniu, P.III–131, j. 108, 110.
2. Teczka osobowa Wincentego Swobody, Archiwum Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk (bez sygnatury).
3. Boks Michał, *Spuścizny bałkanistów poznańskich: Jana Leśnego i Wincentego Swobody w zbiorach Archiwum Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu*, „Poznański Rocznik Archiwalno-Historyczny”, R. XII/XIII/XIV: 2005/2006/2007, s. 249-256.
4. Brzóstkowska Alina, *Wincenty Swoboda (1934-2000)*. Wspomnienie pośmiertne, „Roczniki Historyczne”, R. LXVII: 2001, s. 299-307.
5. Brzóstkowska Alicja, *Wincenty Swoboda 1934-2000*, [w:] *Wybitni historycy wielkopolscy*. Pod red. Jerzego Strzelczyka. Poznań 2010, s. 647-657.
6. Czamańska Ilona, *Wincenty Swoboda 1934-2000*. *In memoriam*, „Balcanica Posnaniensia”, Tom 11/12: 2001, s. 329-330.
7. Kurnatowska Zofia, *Doc. Dr hab. Wincenty Swoboda (1934-2000)*, „Slavia Antiqua”, Tom XLII: 2001, s. 198.
8. *Noty biograficzne członków Towarzystwa zmarłych w latach 1999-2001*, opracował Ryszard Marciniak, „Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Sprawozdanie Zarządu z działalności Towarzystwa” nr 7: za lata 1999-2001, s. 29.

PRZEGLĄD ZAWARTOŚCI INWENTARZA

	pozycja inwentarza
I. Materiały twórczości naukowej	1-101
A. Monografie, opracowania, wydawnictwa źródłowe	1-18
B. Artykuły	19-37
C. Referaty	38-39
D. Hasła do encyklopedii i słowników	40-57
E. Wykłady	58
F. Recenzje	59-60
G. Materiały warsztatowe	61-101
II. Materiały działalności wydawniczej	102-107
III. Materiały biograficzne	108-110
IV. Korespondencja	111
V. Materiały osób obcych i załączniki	112-113
ANEKSY	1-6

I. MATERIAŁY TWÓRCZOŚCI NAUKOWEJ
A. Monografie, opracowania, wydawnictwa źródłowe

1. *Rola Litwy w walce Rusi z Tatarami do 1380 roku*
 Fragmenty tekstu pracy magisterskiej
 Ok. 1956, rkp., kkp., l., k. 20
2. *Warna 1444*
 Fragmenty tekstu
 ok. 1994, rkp., masz., l., k. 28
 Druk: Kraków 1994
3. Jw.
 Tekst – nadbitka autorska
 ok. 1994, masz., druk, l., k. 37
4. *Geneza neomanicheizmu średniowiecznego i jego rozprzestrzenienie się w Europie*
 Tekst
 Po 1958, rkp., masz., l., k. 26
5. *Geneza państw słowiańskich na Bałkanach*
 Fragmenty tekstu, wypisy ze źródeł
 Po 1961, rkp., j. bułg., łac., pol., l., k. 21
6. *Miejsce hefalaionu w bizantyńskim systemie podatkowym XI-XII w.*
 Tekst, bibliografia, wypisy
 Po 1964, rkp., l., k. 44
7. *Patriarchat ochrydzki*
 Fragmenty tekstu, wypisy z literatury
 po 1966, rkp., masz., l., k. 8
8. *Kościół organizacja w Bułgarii do końca wieku XII (tytuł 1). Kilka uwag na temat genezy, organizacji i terytorialnych podziałów Kościoła bułgarskiego do początku wieku XI (tytuł 2)*
 Fragment tekstu
 po 1969, rkp., masz., l., k. 13

-
9. *Folklor rumuński o Vladzie Tepesu*
Tekst
po 1972, rkp., masz., l., k. 10
  10. *Kilka uwag w sprawie kontaktów Słowian z ludami tureckimi*
Tekst (wersja 1, fragment wersji 2)
Ok. 1975, rkp., masz., l., k. 39
  11. *Ludy turecko-mongolskie a Słowianie do X w. Wstęp do systematyki stosunków*
Fragmenty tekstu
Ok. 1975-80, rkp., masz., l., k. 14
  12. *Miasta zachodniego wybrzeża Morza Czarnego a problem wschodniej granicy tzw. pierwszego państwa bułgarskiego w latach 812-971*
Tekst (wersje 1 i 2), wypisy z literatury i źródeł
Po 1978, rkp., masz., l., k. 33
  13. *Bolgarskaja knjaginja v Pol'se XIII v.*
Tekst i fragment tekstu
Po 1979, rkp., masz., j. bułg., l., k. 14
  14. *Hagiografia słowiańska, jej źródła i znaczenie*
Tekst, streszczenie w języku rosyjskim, materiały warsztatowe
Po 1979, rkp., masz., j. pol., ros., l., k. 20
  15. *Istota tzw. obrządku słowiańskiego i jego zasięg terytorialny*
Fragmenty tekstu, materiały warsztatowe
Po 1979, rkp., masz., l., k. 15
  16. *Relacje Eneasza Sylwiusza Piccolominiego o zdobyciu Konstantynopola (1453) i uwagi o ich recepcji*
Tekst, streszczenie angielskie i rosyjskie
Po 1988, rkp., masz., j. ang., pol., ros., l., k. 18
  17. *Kształtowanie się kultury bizantyńskiej*
Stosunki społeczno-gospodarcze wczesnośredniowiecznej Bułgarii
Fragmenty tekstów
b. d., rkp., l., k. 7
  18. *Kodeks Dyplomatyczny Wielkopolski. Tom VI*
Przypisy do nr 2597
ok. 1982, rkp., masz., l., k. 16
Druk: Warszawa-Poznań 1982

B. Artykuły

19. *Powstanie państwa bułgarskiego w dolnej Mezji. Słowianie – federaci czy trybutariusze Protobułgarów?*
Tekst, materiały warsztatowe
Ok. 1962, rkp., masz., j. grecki., pol., l., k. 78
Druk: „Slavia Occidentalis”, 22: 1962, s. 49-56
20. *L'origine de l'organisation de l'église en Bulgarie et ses rapports avec le patriarcat de Constantinople*
Tekst
Ok. 1966, rkp., masz., j. franc., ros., l., k. 28
Druk: „Byzantinobulgarica”, 2: 1966, s. 67-81

21. *Z geografii politycznej wczesnośredniowiecznej Europy Wschodniej: Aru – Arisu – al-Artanija*
 Tekst i jego przekłady niemieckie, wypisy z literatury, notatki
 Ok. 1969, rkp., masz., j. niem., pol., l., k. 49
 Druk: „Folia Orientalia”, 11: 1969, s. 291-296
22. *O wiarygodności przekazu „Powieści dorocznej” o Obrach*
 Tekst, wypisy z literatury i źródeł, notatki, i bibliografia
 Ok. 1970, rkp., masz., l., k. 91
 Druk: „Slavia Antiqua”, 17: 1970, s. 73-91
23. *Początki herezji na ziemiach polskich*
 Tekst
 Ok. 1970, rkp., masz., l., k. 22
 Druk w: *Europa – Słowiańszczyzna – Polska. Studia ku uczczeniu prof. K. Tymienieckiego*, Poznań 1970, s. 385-396
24. *O charakterze państwa bułgarskiego do połowy IX w. w świetle jego stosunków z sąsiednimi plemionami słowiańskimi*
 Tekst
 Ok. 1971, rkp., masz., l., k. 27
 Druk: „Slavia Antiqua”, 18: 1971, s. 83-103
25. *Główne problemy walki narodów słowiańskich Półwyspu Bałkańskiego z podbojem i panowaniem tureckim w XV i XVI w.*
 Tekst (3 wersje)
 Ok. 1975, rkp., masz., l., k. 44
 Druk: „Sprawozdania PTPN”, 91: 1975, s. 35-37
26. *Waldensi na Pomorzu i w Nowej Marchii w świetle protokołów szczecińskiej inkwizycji z lat 1392-1394*
 Tekst
 Ok. 1976, rkp., masz., l., k. 49
 Druk: „Materiały Zachodniopomorskie”, 19: 1976, s. 493-508
27. *Quelques mots sur la liturgie slave en Pologne et l'évêché bulgare a Cracovie*
 Tekst, nadbitka
 Ok. 1979, rkp., masz., druk, j. franc., pol., l., k. 23
 Druk w: „Byzance et les Slaves. Études de Civilisation. Mélanges 1”, Paris 1979, s. 411-421
28. *Skąd się wzięli Słowianie w dzisiejszych Włoszech we wczesnym średniowieczu ?*
 Tekst
 Ok. 1979, rkp., masz., l., k. 10
 Druk: „Slavia Antiqua”, 26: 1979, s. 1-12
29. *Kilka uwag o tzw. „Zapiskach janczara” Konstancy z Ostrowicy*
 Tekst, wypisy z literatury i źródeł
 Ok. 1980, rkp., masz., l., k. 34
 Druk: „Kwartalnik Historyczny”, 87: 1980, s. 493-499
30. *Księżna kaliska Bułgarką? Przyczynek do rozbioru krytycznego „Annalium” Długosza*
 Tekst (wersja 1 i 2), wypisy z literatury i źródeł, notatki, bibliografia
 Ok. 1980, rkp., masz., druk, l., k. 105
 Druk: „Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza”, 13: 1980, z. 2, s. 61-78

-
31. *Znaczenie i skutki bitwy warneńskiej*
Przypisy, notatki
ok. 1997, rkp., l., k. 81
Druk: „Balcanica Posnaniensia”, 8: 1997, s. 109-118
32. *Głosy tureckie do rozbioru krytycznego „Annalium” Długosza*
Tekst (wersja 1 i 2), streszczenie
Ok. 1983, rkp., masz., j. łac., pol., l., k. 88
Druk: „Studia Źródłoznawcze”, 27: 1983, s. 67-81
33. *O pretendentach do tronu tureckiego w XV-XVII w.*
Tekst, wypisy z literatury i źródeł, bibliografia, korespondencja wydawnicza
1983-86, rkp., masz., l., k. 139
Druk: „Mówią Wieki”, 1986, nr 12, s. 19-22
34. *Bułgaria i Bułgarzy w oczach Polaków XII-XVII w.*
Tekst
Ok. 1985, rkp., masz., l., k. 98
Druk: „Balcanica Posnaniensia”, 2: 1985, s. 235-253
35. *Znowu o Warnie. Kilka uwag na marginesie drugiego wydania książki B. Cvetkovej „Pamietnata bitka na narodite”*
Tekst, wypisy z literatury, notatki, bibliografia
Ok. 1985, rkp., masz., l., k. 40
Druk: „Roczniki Historyczne”, 49: 1985, s. 168-178
36. *List do Redakcji (w sprawie artykułu J. Krasuskiego pt. Znaczenie wyrazu natio w polskich kronikach przeddługosзовych)*
Tekst, bibliografia, notatki
ok. 1987, rkp., masz., l., k. 14
Druk: „Przegląd Zachodni”, 43: 1987, z. 1, s. 179-181
37. *Chryścianizacja Rusi a Słowianie bałkańscy*
Tekst (6 wersji), streszczenie rosyjskie
1988, rkp., masz., j. pol., ros., l., k. 79
Druk: „Musica Antiqua Europae Orientalis”, VIII, Acta Slavica, Bydgoszcz 1988, s. 169-171.

C. Referaty

38. *Czy miasta Mesembria i Płowdiw należały do pierwszego państwa bułgarskiego?*
Streszczenie referatu na II Kongres Bałkanistyczny w Atenach – maj 1970 (3 wersje)
Ok. 1970, rkp., masz., j. franc., pol., l., k. 9
39. *Nabljudenija nad načalom polsko-bułgarskich otnošení*
Tekst referatu z sesji Komisji Polsko-Bułgarskiej 15-16 maja 1980 roku
1980, rkp., masz., j. ros., l., k. 15

D. Hasła do encyklopedii i słowników

40. *Słownik starożytności słowiańskich*
Hasła: Aio – Boguta Morawski, bibliografie, notatki, wypisy z literatury i źródeł
Ok. 1960-1996, rkp., masz., l., k. 212, zob. aneks 1
41. Jw.
Hasła: Boilas – Comes, bibliografie, notatki, wypisy z literatury i źródeł
Ok. 1960-1996, rkp., masz., l., k. 217, zob. aneks 1

-
42. Jw.
Hasła: litera D, bibliografie, notatki, wypisy z literatury i źródeł
Ok. 1960-1996, rkp., masz., l., k. 202, zob. aneks 1
43. Jw.
Hasła: Egzarcha – Geza I, bibliografie, notatki, wypisy z literatury i źródeł
Ok. 1960-1996, rkp., masz., j. łac., pol., l., k. 191, zob. aneks 1
44. Jw.
Hasła: Geza II – Izot, bibliografie, notatki, wypisy z literatury i źródeł
Ok. 1960-1996, rkp., masz., j. łac., pol. l., k. 215, zob. aneks 1
45. Jw.
Hasła: litery J – K, bibliografie, notatki, wypisy z literatury
Ok. 1960-1996, rkp., masz., l., k. 208, zob. aneks 1
46. Jw.
Hasła: Leon II – Ohtum, bibliografie, notatki, wypisy z literatury i źródeł
Ok. 1960-1996, rkp., masz., l., k. 208, zob. aneks 1
47. Jw.
Hasła: Organas – Prosek, bibliografie, notatki, wypisy z literatury
Ok. 1960-1996, rkp., masz., l., k. 202, zob. aneks 1
48. Jw.
Hasła: Ras – Sobory powszechnie a Słowianie, bibliografie, notatki, wypisy z literatury
Ok. 1960-1996, rkp., masz., l., k. 223, zob. aneks 1
49. Jw.
Hasła: Sołuń – Turda, bibliografie, notatki, wypisy z literatury i źródeł
Ok. 1960-1996, rkp., masz., j. pol., węg., l., k. 186, zob. aneks 1
50. Jw.
Hasła: Tureckie ludy – Wyrzata, bibliografie, notatki, wypisy z literatury i źródeł
Ok. 1960-1996, rkp., masz., j. franc., niem., pol. l., k. 196, zob. aneks 1
51. Jw.
Hasła: Zadruga – Żydzi, bibliografie, notatki, wypisy z literatury i źródeł
Ok. 1960-1996, rkp., masz., l., k. 131, zob. aneks 1
52. Jw.
Hasła: żywoty świętych, bibliografie, notatki, wypisy z literatury i źródeł
Ok. 1960-1996, rkp., masz., j. niem., pol., serbsko-chorwacki, l., k. 286, zob. aneks 1
53. *Mały słownik kultury dawnych Słowian*
Hasła, fragment artykułu przeglądowego o piśmiennictwie i literaturze u Słowian,
wypisy z literatury, bibliografia
Ok. 1972, rkp., masz., l., k. 38
Druk: Warszawa 1972
54. *Enzyklopädie zur Frühgeschichte Europas*
Hasła: Abaujvar – zapowiedź
Ok. 1980-1995, rkp., masz., druk, kkp., j. pol. i niem., l., k. 167, zob. aneks 2
55. *Wczesna Słowiańszczyzna. Przewodnik po dziejach i literaturze przedmiotu*
Hasła (wersja rękopiśmienna), bibliografie
Ok. 1995-2000, rkp., masz., sz., k. 139, zob. aneks 3
56. Jw.
Hasła: Aleksander III – Ładoga Stara (wersja w maszynopisie)
Ok. 1995-2000, rkp., masz., l., k. 136, zob. aneks 3
57. Niezidentyfikowany słownik
Hasła – europejscy władcy i dostojnicy kościoła z XV wieku
b. d., rkp., l., k. 33, zob. aneks 4
-

E. Wykłady

58. Dzieje Kościoła katolickiego
 Teksty wykładów, bibliografie, notatki
 1983-1984, rkp., l., k. 174

F. Recenzje

59. Prace drukowane
 Teksty recenzji (A-J), bibliografie, notatki, wypisy z literatury
 ok. 1960-1993, rkp., masz., druk, j. grec., niem., pol., l., k. 207
60. Jw.
 Teksty recenzji (K-Z), notatki, wypisy z literatury i źródeł
 ok. 1959-1995, rkp., masz., j. łac., niem., pol., l., k. 227

G. Materiały warsztatowe

61. *Rola Litwy w walce Rusi z Tatarami do 1380 roku*
 Wypisy z literatury i źródeł, fiszki bibliograficzne
 ok. 1956, rkp., l., k. 372
62. *Słownik starożytności słowiańskich*
 Bibliografie do haseł
 ok. 1960-1996, rkp., l. i sz., k. 79
63. Jw.
 Bibliografie do haseł
 ok. 1960-1996, rkp., l., k. 205
64. Jw.
 Bibliografie
 ok. 1960-1996, rkp., l., k. 210
65. Jw.
 Bibliografie
 ok. 1960-1996, rkp., l., k. 220
66. Jw.
 Bibliografie, notatki, wypisy z literatury
 ok. 1960-1996, rkp., druk, l., k. 181
67. Łodzie i statki w Bizancjum i u Słowian południowych
 Wczesnośredniowieczna sztuka wojenna u Słowian
 Czołgi i wozy bojowe z I wojny światowej
 Wypisy z literatury i źródeł
 Po 1961 – po 1982, rkp., kkp., j. bułg., grecki, pol., serbsko-chorwacki,
 słowacki, l., k. 128
68. Górnictwo i metalurgia żelaza na ziemiach bułgarskich w średniowieczu
 Patriarchat akwilejski
 Studia prosopograficzne do Asenów i Nemanjićów
 Żupy i żupanowie serbscy
 Wypisy z literatury i źródeł, notatki, bibliografia
 Po 1963 – po 1985 i b.d., rkp., l., k. 78

-
69. Państwo Wielkomorawskie
Rozbicie dzielnicowe, zjednoczenie ziem polskich na przełomie XIII i XIV wieku
Saraceni w polskich źródłach średniowiecznych
Sprawa polskiej krucjaty przeciwko Prusom w 1 połowie XIII wieku
Wypisy z literatury i źródeł, wycinki prasowe
Po 1967 i b.d., rkp., kkp., druk, j. łac., pol., l., k. 59
70. *Kościół organizacja w Bułgarii (do końca XII wieku)*
Wypisy z literatury i źródeł, notatki
po 1969, rkp., j. grec., pol., l., k. 182
71. *Początki herezji na ziemiach polskich*
Wypisy z literatury i źródeł, notatki, bibliografie, plan opracowania
Ok. 1970, rkp., masz., j. łac., niem., pol., l., k. 121
72. *O znaczeniu ostróg jako wyznacznika etnicznego w stosunkach Słowian z koczownikami*
Wypisy z literatury, notatki
Ok. 1971-1975, rkp., l., k. 61
73. Etnogeneza Wołochów (Rumunów)
Wypisy z literatury i źródeł, bibliografia
Po 1972, rkp., j. franc., łac., pol., l., k. 73
74. Imperium Otomańskie - XVI wiek
Wypisy źródłowe, objaśnienia do tekstu
Po 1973, rkp., masz., j. franc., niem., pol., wł., l., k. 17
75. Protobułgarzy - Bułgarzy
Wypisy z literatury i źródeł, notatki, założenia do pracy
Po 1973, rkp., j. łac., niem., pol., l., k. 61
76. *Słowianie a ludy turecko-mongolskie w VI-IX w. Próba systematyki wzajemnych stosunków*
Wypisy z literatury i źródeł, plan opracowania, założenia do pracy
Ok. 1975-1980, rkp., j. pol., słoweński, l., k. 205
77. Jw.
Bibliografie, notatki, wypisy z literatury i źródeł
Ok. 1975-1980, rkp., l., k. 378
78. *Waldensi na Pomorzu i w Nowej Marchii w świetle protokołów szczecińskiej inkwizycji z lat 1392-1394*
Wypisy z literatury i źródeł, bibliografia, fragmenty tekstu
Ok. 1976, rkp., j. łac., niem., pol., l., k. 153
79. *Testimonia najdawniejszych dziejów Słowian. Seria grecka*
Notatki, bibliografia
Ok. 1976-1997, rkp., j. grecki., pol., l., k. 8
80. *Skąd się wzięli Słowianie w dzisiejszych Włoszech we wczesnym średniowieczu ?*
Wypisy z literatury i źródeł
Ok. 1979, rkp., j. łac., pol., l., k. 132
81. *Głosy tureckie do rozbioru krytycznego „Annalium” Długosza*
Wypisy z literatury i źródeł, notatki
ok. 1983, rkp., masz., l., k. 103
82. *Władysław Warneńczyk w tradycji i legendzie*
Wypisy z literatury i źródeł, notatki, bibliografie, plan i założenia rozprawy habilitacyjnej
po 1984, rkp., masz., j. franc., pol., turecki, l. i sz., k. 143
-

-
83. Kościół grekokatolicki (unicki) na dawnych ziemiach polskich
Wypisy z literatury, bibliografie, notatki, fragmenty opracowania
ok. 1986-1994, rkp., masz., l., k. 55
84. *Relacje Eneasza Sylwiusza Piccolominiego o zdobyciu Konstantynopola (1453) i uwagi o ich recepcji*
Wypisy z literatury i źródeł, bibliografia, kserokopie artykułów z czasopism naukowych
Po 1988, rkp., masz., kkp., j. bułg., łac., niem., pol., ros., l., k. 113
85. *Enzyklopädie zur Frühgeschichte Europas*
Wypisy z literatury, bibliografie
Po 1990, rkp., masz., j. niem., pol., l., k. 174
86. Vlad Tepes (Vlad Palownik) - gospodar rumuński
Bibliografie, drzewo genealogiczne rodziny Vlada Tepesa, mapki Wołoszczyzny, wypisy z literatury i źródeł, notatki, wycinek prasowy, Kserokopie artykułów
Po 1990, rkp., kkp., druk, j. ang., franc., niem., pol., rum., wł., l., k. 251
87. „Lexikon des Mittelalters”
Wypisy
Po 1992, rkp., l., k. 27
88. *Warna 1444*
Wypisy z literatury i źródeł, notatki, bibliografie
ok. 1993-1994, rkp., druk, j. niem., pol., l., k. 95
89. *Wczesna Słowiańszczyzna. Przewodnik po dziejach i literaturze przedmiotu*
Wypisy z literatury, bibliografie, notatki, fragmenty opracowań
Ok. 1995-2000, rkp., masz., druk, l., k. 156
90. Bałkany w przekazach „Annales” Jana Długosza
Wypisy z literatury i źródeł, bibliografia
B. d., rkp., l., k. 32
91. Biskupi i urzędnicy Królestwa Węgierskiego z 2 połowy XIV wieku
Wypisy z literatury i źródeł, notatki
B.d., rkp., l., k. 186
92. Bizancjum
Bibliografia
B.d., rkp., druk, l., k. 110
93. *Lettres du bienheureux évêque de Bulgarie, kyr Théophylacte d’Achrída*
Kserokopie tekstu źródłowego
B.d., rkp., kkp., j. franc., l., k. 144
94. Wyprawa i bitwa warneńska (1444 rok)
Wypisy z literatury i źródeł, bibliografia, notatki
B.d., rkp., masz., j. franc., łac., pol., l., k. 110
95. Historia powszechna i Polski
Bibliografie
B.d., rkp., l., k. 126
96. Historia powszechna i Polski
Bibliografie w układzie numerycznym (1-1386)
B.d., rkp., l. i sz., k. 149
97. Historia powszechna i Polski
Bibliografie z sygnaturami bibliotecznymi
B.d., rkp., l. i sz., k. 87
-

98. Historia powszechna i Polski
 Notatki, bibliografie, wypisy z literatury
 B.d., l. i sz., k. 105
99. Historia powszechna i Polski
 Wykazy książek i czasopism naukowych
 B.d., rkp., masz., l., k. 49
100. Historia powszechna i Polski
 Zakładki czytelnicy Biblioteki Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk
 B.d., rkp., l., k. 139
101. Historia powszechna i Polski
 Zakładki czytelnicy Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu
 B.d., rkp., l., k. 163

II. MATERIAŁY DZIAŁALNOŚCI WYDAWNICZEJ

102. *Słownik starożytności słowiańskich*
 Wykazy haseł do opracowania
 Ok. 1961-1996, rkp., masz., l., k. 69
103. *Enzyklopädie zur Frühgeschichte Europas*
 Uwagi i spostrzeżenia odnośnie haseł innych autorów
 1984, rkp., masz., l., k. 93, zob. aneks 5
104. Jw.
 Poprawki edytorskie, uwagi ogólne - metodyka pracy, wykazy haseł do opracowania, korespondencja wydawnicza
 Po 1990, rkp., masz., j. niem., pol., l., k. 142
105. Zgłoszenie do planu wydawniczego na 1988 r., zobowiązania do napisania recenzji, rachunek za napisanie recenzji wydawniczej, honoraria za referaty wygłoszone na VII Balcanicum, plany pracy
 1988-1998 i b. d., rkp., masz., druk, l., k. 21
106. *Wczesna Słowiańszczyzna. Przewodnik po dziejach i literaturze przedmiotu*
 Wykazy haseł do opracowania, projekt wydawnictwa (wybrane hasła jako materiał do dyskusji)
 Ok. 1995-2000, rkp., masz., wydruk komputerowy, l., k. 72
107. Opinie i uwagi o pracach i artykułach dla celów wydawniczych
 B. d., rkp., masz., l., k. 26

III. MATERIAŁY BIOGRAFICZNE

108. Życiorys, kwestionariusze osobowe, fragment notatnika osobistego, bibliografie prac własnych
 1966, po 1980 i b.d., rkp., masz., kkp., l., k. 56
109. Materiały ze studiów historycznych na Uniwersytecie Poznańskim
 Wypisy z literatury, notatki, bibliografie
 Ok. 1952-1956, rkp., l., k. 230
110. Nekrologi i wspomnienia pośmiertne
 2000-2001, kkp., l., k. 8

IV. KORESPONDENCJA

111. Korespondencja wychodząca i wpływająca
1999-2000 i b.d., rkp., druk, l., k. 8 zob. aneks 6

V. MATERIAŁY OSÓB OBCYCH I ZAŁĄCZNIKI

112. Nagrodzka-Majchrzyk Teresa: *Geneza miast u dawnych ludów tureckich / VII-XII w. /*
Günter Prinzig: *Bemerkungen zum spätbyzantinischen Poem über die Schlacht von Varna*
Teksty referatów
ok. 1994 i b.d., masz., wydruk komputerowy, j. niem., pol., l., k. 19
113. Sesja Naukowa zorganizowana w związku z obchodem 40-lecia Rewolucji
Październikowej, a poświęconej problematyce początków państwa ruskiego
Program
1967, masz., l., k. 12

ANEKS 1

J. 40-52. *Słownik starożytności słowiańskich* - Hasła:

Aio książę Benewentu
Akwileja
Alanowie
Alpar (Tiszaalpar)
Anastazy Bibliotekarz
Andronik I Komnen
Andrzej Apostoł
Andrzej Scyta czyli Słowianin
Arkadiopol (Arkadiopolis)
Al-Artanija
Athos
Bakonybél
Ban
Basarabi
Bazyli Eunuch
Bezprym
Biegalnica
Bierezań (Eleuteriune wyspa)
Bitolj
Bizancjum a Słowianie
Bodrog żupa
Bogat
Bogomilcy
Boguta Morawski

j. 41
Boilas
Boioannes
Borił (Scyta) i German
Borys Kolomanowic
Borys Michał
Branas (Vranas)

Braslav dux
Bukovo
Bulgaria
Chagan (Kagan)
Chazarowie
Chersones
Chryścianizacja Słowian
Comes

j. 42

Damian abp bułgarski i patriarcha
Damian Słowianin
Dawid (Jan) abp ochrydzki
Dawid brat Samuela Komitopula
Dăbica (Doboka)
Debrova (Dobrova)
Derbend
Despotes
Devnja - Marcianopolis
Dewelt (Develt)
Devol
Dobromir
Dometa (Dobeta) - możny bułgarski
Doros - Teodoros
Drač
Dragomir
Drăstar (Drster)
Drinopolis
Dromici
Drugowitia
Duks (Dux) / Dukat
Dulo - dynastia bułgarska
Dunaujvaros

j. 43

Egzarcha
Ekloga
Emeryk syn króla Stefana Wielkiego
Erkesija Wał
Eufemia żona króla Kolomana
Eufrozyna Mścisławówna królowa węgierska żona Gezy II
Eunuch
Ezeros biskupstwo
Filip patriarcha bułgarski
Freising
Friesach (Breže)
Garadua gród w Słowacji
Gelu / Gyula
Georgios Synkellos abp bułgarski
German (Gabriel) patriarcha bułgarski

Geza I król Węgier
j. 44
Geza II król Węgier
Glad
Gratschach
Graz
Grzegorz I Wielki
Gunther (Gunter) Eremita
Harald Hardrada
Harun ibn Jachya
Helena
Helgu
Hildigis wódz Herulów
Homiliarz Opatowicki
Houos silva u Anonima Węgierskiego
Hudud al-Alam
Igfon silva
Ignacy patriarcha
Indeks librorum priohibitorum
Indowie
Inskrypcje
Inskrypcje bułgarskie
Instrumenty muzyczne
Issacea - Noviodumum
Izbornik 1073 r.
Izbornik 1076 r.
Izot legendarny car bułgarski

j. 45
Jablonica
Jachja ibn Said z Antiochii
Jan IX papież
Jan XIII papież
Jan XV papież
Jan z Nikui
Jassi
Jerzy Węgrzyn
Joanina (Janina)
Judenburg
Kalojan car bułgarski
Kanina
Katalog du Cange'a
Kiercz (Kercz)
Klagenfurt
Komenton
Kormesios
Kotokios
Krepča
Kult Świętych

---

j. 46

Leon II bp rostowsko-suzdalski
Leon Diakon
Małaja Pereszczepina
Maria żona Piotra cara bułgarskiego
Maria Saal
Matičany koło Prištiny
Melnik
Memmorot
Mesembria
Mezopotamia Zachodu
Millstatt
Mojżesz Komitopul
Mokros - legendarny władca bułgarski
Molzbichl
Moosburg (Možberk)
Mosty u Słowian
Moźni u Słowian. 1. Bułgaria
Narentanie
Naum
Nicetas Choniates
Nin
Nina
Ohtum (Ajtony)

j. 47

Organas
Organizacja Kościoła. Bułgaria
Organizacja Kościoła na Rusi
Organizacja Kościoła. Serbia i Chorwacja
Organizacja Kościoła. Słowenia
Organizacja Kościoła na Węgrzech
Otrok
Papiestwo a Słowianie
Parik / Parikowie
Paspirios
Pašman - wyspa
Patareni
Patavica silva
Paulikianie
Paweł z Monemwazji
Peloponez. Słowianie na Peloponezie
Petar prior Splitu
Petra
Piotr abp Splitu
Piotr Ketelenyi abp Splitu
Pirogordus dux
Plomin
Pocisie
Powołże

Prawo bizantyńskie u Słowian

Prespa

Pribimir

Prior

Prosek

j. 48

Ras

Ravna

Responsa Nicolai I papae

Rodopy

Romanie

Rosa

Rościsław

Ruse

Sabin

Sabir

Sabni i Sewar

Sabokowie

Salam

Salomon

Salzburg

Samuel

Sandanski

Savinja

Sclavonia

Scythia M.

Seclavia

Servia

Siedmiogród

Silva More

Siwin (Sivin)

Skampa (Černik)

Skofja Soka

Skosta

Slavac

Slipij

Słowianie

Słowianie w Austrii

Sobory powszechne a Słowianie

j. 49

Sołuń

Split

Staffelstein ob. Wogastisburg

Stanilma

Stanimake

Stara Zagora

Stary Tekov (Borsód gród)

Stefan - ban i protospatarius
Stefaniana
Stefan - legat papieski na Morawach
Stefan II król węgierski
Stefan III król węgierski
Stefan Nemanja
Strumici
Studenica
Sycylia. Słowianie na Sycylii
Symeon car bułgarski
Symeon Logotheta
Synodik Boril
Szeklerzy
Szkolnictwo
Szumen
Tagemsee
Taktikon Eskurialski
Taridin
Tatimir
Telec
Telerig
Teli-Orman
Tema
Teodor Balsamon
Teodor kapkan (Labuda)
Teodor Prodigiosos
Teodor Studyta
Teodor Synkellos
Teodozja (Kaffa)
Teofanes Wyznawca
Teofylakt
Teofylakt Ochrydzki
Teofylakt patriarcha
Teofylakt Simokatta
Terwel
Tesalia
Teurnia
Ticza
Tichomil - Tihomir (J. Leśny)
Tichomir brat Stefana Nemanji (Leśny)
Tichona - Dymitr Tichona
Tmutorokan
Tomasz mnich (ze Scytii)
Tomasz Słowianin
Tomislav opat (Wasilewski)
Toparcha
Toparcha Gothicus
Topir
Topografia chrześcijańska
Tracja

Traisen
Trawl (Traulis)
Trawunianie
Trybut
Tudor
Tudun
Tullu
Turcica
Turcy Wardarioci
Turda

j. 50
Tureckie ludy
Turkia
Twrkia
Typikony
Tyrnowo
Udvarnici
Umaz
Unogundurowie (Protobułgarzy / Onogurowie)
Uroš bratanek (synowiec) Vukana (Leśny)
Uroš I (Leśny)
Uroš II (Leśny)
Vatopedi
Velbužd
Velica
Veligrad
Velikovec (Völkeremarkt)
Verria
Veszprémski typikon
Via Dragonalis
Via Egnatia
Vicina
Viki
Viminacium
Vinedorum marca
Voilasowie (Boilasowie)
Vraca
Vrap (Albania)
Vrbljani
Vrhbrona
Vuilgarii
Wadim Nowogrodzki
Wajunici
Waldstein n. Murą
Walluk
Waltunk
Wangariorum marca
Wardar
Warna

Wasilica
Wasył arcybiskup tyrnowski
Wasył herezjarcha
Wasyłko Rościszłowicz
Welegezyci
Welikia
Wenecja
Wenetowie / Wenedzi / Vinedi
Werecka przełęcz
Werigawa
Węgry
Wiatycze
Widyn
Wiedeń
Wiedeński las
Wieleci
Wierna ręka
Wierzchosława
Wierzenia i ofiary
Wieś
Wieś (plemię)
Wikingowie
Winech
Wistła/n/ wudu
Witogowo
Władysław I król Węgier
Władysław II król Węgier
Władysław ks. Tauroscytii
Włochy. Słowianie we Włoszech
Włocławek
Włodzimierz (Rascate)
Włodzimierz Wielki
Wod
Woden
Woleron
Wołga
Wołodisław
Wołosi
Wołoszczyzna
Wołyń
Woroneż
Wraclaw
Wrocław-Zakrzów
Wsiewołod Mściszłowicz
Wsiewołod Niciodawozin
Wspólnoty terytorialne
Wyrzata

j. 51

Zadruga
 Zagora
 Zakon Sudmyj Ljudem
 Zakonik Dušana
 Zalavar
 Zapiska Teodula
 Zarubiniecka K.
 Zawonia
 Zbiegowie polityczni
 Zbieractwo
 Zellerndorf
 Zemen
 Zemiżizn
 Zlatograd (cmentarzysko)
 Złatostruj
 Zodan / Zotan (Zodanus / Zotanus)
 Zosinus
 Zwette
 Zyrianie (Komi)
 Žiča
 Žiče
 Żydzi

j. 52

Żywot św. Błazjusza
 Żywot Gabriela Lemowskiego
 Żywot Łazarza
 Żywot Prochora Pčinskigo
 Żywot Teodora Studyty
 Żywot Joachima Csogorskiego
 Żywot Łukasza Nowego
 Żywot św. Gellerta
 Żywoty, cuda i kult św. Dymitra
 Żywoty, cuda i kult Św. Jerzego
 Żywoty Piotra Czernosizca
 Żywoty Świętych
 Hasła występujące w SSS: odrzucone autorstwa Wincentego Swobody i innych autorów
 Alanowie (Lehr-Spławiński Tadeusz, Lewicki Tadeusz)?
 Athos (Swoboda Wincenty, Sławski Franciszek, Mole Wojśław)
 Bezprym (Labuda Gerard)?
 Braslav dux (Frančić Vilim)?
 Chorwacja - ustrój polityczny (Kowalenko Władysław)?
 Derbend (Rudnicki Mikołaj, Kowalenko Władysław)?
 Dragomir (Rudnicki Mikołaj, Swoboda Wincenty)
 Drač (Rospond Stanisław, Kowalenko Władysław)?
 Hudud al-‘Alam (Lewicki Tadeusz)?
 Narentanie (Kowalenko Władysław)?
 Nin (Kowalenko Władysław, Mole Wojśław)?

ANEKS 2

J. 54. *Enzyklopädie zur Frühgeschichte Europas*

Hasła:

Abaujvar
 Abraham
 Agaton morawski
 Alciocus lub Alzeco
 Aleksy św.
 Amalfi
 Anastazy Bibliotekarz
 Anonymi Descriptio Europae Orientalis
 Anonymus de Bulgaris
 Apsich
 Arpad
 Arpadowie
 Astryk-Anastazy
 Avarum solitudines
 Bajan
 Befulci
 Bela I
 Bela II
 Bela III
 Bela IV
 Biskup
 Bleda
 Bogat
 Botond
 Brauweiler
 Bulcsu
 Chrystianizacja Polski
 Chrystianizacja Słowian
 Dagome (lub Dagone) iudex
 Eremici
 Ibrahim ibn Jaqub al Israili al at Turtuši
 Kult obrazów
 Odpust
 Opat (Abt)
 Pokuta
 Powstanie (Bałkany)
 Spowiedź
 Zapowiedź

ANEKS 3

J. 55-56. *Wczesna Słowiańszczyzna. Przewodnik po dziejach i literaturze przedmiotu*

Hasła:

Aleksander III
 Anchiallo (dziś Pomorie)
 Andrzej Bogolubski
 Antowie

Arthanija (Arsanija)
Asboth Oszkar
Asenowie (Asenidzi)
Askold i Dir
Athos
Auty Robert
Baudouin de Courtenay Jan Ignacy Nieciśław
Berneker Erich
Bobčev Stefan Savov
Bodjanskij Osip Maksimovič
Bogdan Ioan
Bogišić Baltazar
Bogomilstwo
Bogomiłowie
Borys II car Bułgarii
Borys - Michał
Borys i Gleb
Brjacesław Izjaławowicz
Brodnicy (Berlad, Bierładnicy)
Bulić Frane
Byliny
Ćorović Vladimir
Chorwaci tzw. ruscy
Chorwacja Biała
Chryścianizacja Słowian
Čyževs'kyj Dmytro
Dagome (Dagone) iudex
Daničić Djura
Danja
Derewlanie
Desa - wielki żupan Raszki
Devnja
Diels Paul
Dinekov Petar Nikolov
Dregowicze
Drinov Marin Stojanov
Dujčev Ivan Simeonov
Dulebowie (Bużanie / Wołynianie)
Durnovo Nikolaj Nikolaevič
Florinskij Timofiei Dimitrijevič
Florovskij Antoni Vasiljevič
Francev Vladimir Andreevič
Gebauer Jan
Georgiev Emil Ivanov
Gniezdowo
Golubinskij Jevgenij Evstigniejevič
Gorskij Aleksandr Vasiljevič
Gošev Ivan Ivanov
Gospodinov Jordan
Gospovetsko Polje / Zollfeld

Grabar André
 Gracianskij Nikolaj Pavlovič
 Grafenauer B.
 Grekov Boris Dmitrievič
 Grigorovič Viktor Ivanovič
 Grot Konstantin Jakovlevič
 Hamm Josip
 Hanka Vaclav
 Hauptmann Ljudmil
 Havránek Bohuslav
 Hilarion
 Hil'ferding Aleksandr Fedorovič
 Horák Bohuslav
 Hovajskij Dmitrij Ivanovič
 Hruševs'kyj Mychajło
 Igor ks. ruski
 Il'inskij Grigorij Andreevič
 Iłowajskij Dmitrij Ivanovič
 Inskrypcje
 Intronizacja władców słowiańskich
 Ivanov Jordan
 Izjasław - Dymitr Jarosławowicz
 Izjasław - Pantalejmon Mścisławowicz
 Jagić Vatroslav/Ignaz
 Jakobson Roman
 Jaropełk Światosławowicz
 Jarosław zwany Mądrym
 Jarosław Władymirowicz ks. halicki
 Jerzy Władymirowicz zwany Dołgorukim
 Karadžić Vuk
 Karaman Ljubo
 Karamzin Nikołaj Michajłovič
 Karantania
 Kij, Szczek i Choriv
 Kijów
 Kiparsky Valentin
 Klaić Nada
 Klaić Vjekoslav
 Kliment (Klemens) zwany Ochrydzkim
 Kniezsa Istvan
 Komitopulowie
 Konstantyn (Cyryl) i Metody
 Kopitar Jernej (Bartłomiej)
 Kos Franjo
 Kos Milko
 Kosezi (Edlinge)
 Kraina (Carniola)
 Križanić Juraj
 Krywicze
 Kuev Kujo Markov

Kurz Josef
Leskien August
Lewicki Tadeusz
Ładoga Staraja
Łamanskij Vladimir Ivanovič
Madara
Mažuranić Vladimir
Mścisław - Fiodor - Harald Władymirowicz
Mścisław - Konstantyn Władymirowicz
Narentanie
Naum Ochrydzki
Novaković Stojan
Nowogród Wielki
Obodrzyce Naddunajscy
Ochryda (Ochrid)
Oleg - Michał Światosławowicz
Ostojić Ivan
Ostrów Lednicki
Pasziewicz Henryk
Piotr car bułgarski
Piśmiennictwo u Słowian
Pliska
Prawda Ruska
Presław Wielki
Presławiec
Prespa
Rački Franjo
Radojčić Nikola
Ramovš Fran
Ras
Religia Słowian
Roman Mścisławowicz
Rościsław - Michał Mścisławowicz
Rościsław Władymirowicz
Samuel
Serbowie Biali
Siedem plemion (rodów)
Siewierzanie
Siewierzanie bałkańscy
Sklawenowie
Sklawinia / Sklawinie
Skok Petar
Smoleńcy
Sofia
Stefan Nemanja
Strumińcy / Strymińcy
Symeon Wielki
Światopełk Izjasławowicz
Światosław Mikołaj Jarosławowicz
Świątynie pogańskie

Šišić Ferdinand
Światopełk Władymirowicz zw. Okajannym
Tmutorokan
Tywercy
Ulicze
Uspenskij Fiodor
Vinski Zdenko
Vukan
Waregowie
Wenedowie
Władymirko Wołodarewicz
Włodzimierz Jarosławowicz ks. nowogrodzki
Włodzimierz Wasyli Monomach
Wsiesław Brjaczysławowicz
Wsiewołod (Andrzej) Jarosławowicz zw. Tichym
Wsiewołod Jurewicz „Wielkie Gniazdo”

ANEKS 4

j. 57. Niezidentyfikowany słownik
Hasła – europejscy władcy i dostojnicy kościelni z XV wieku:
Albrecht II
Albrecht VI
Aleksander Dobry
Alfons V Aragoński
Bayezid I Yildirim
Bayezid II Sultan
Elżbieta
Eugeniusz IV papież
Fryderyk III
Jerzy z Podiebradu
Julian Cesarini
Maciej Korwin
Mircza Stary
Piccolomini Eugeniusz Sylwiusz
Stefan Wielki
Ulrich von Eitzing
Ulryk II Cylejski
Wład II Diabeł (Vlad Dracul)
Wład Palownik (Vlad Tepes)
Władysław Pogrobowiec
Władysław Warneńczyk
Zygmunt Luxemburg [Luksemburski]

ANEKS 5

J. 103. *Enzyklopädie zur Frühgeschichte Europas*

Uwagi i spostrzeżenia odnośnie haseł innych autorów

Hasła:

Acheloe
Adamiten
Agač-Kala
Agata
Agatopol
Aitos
Akamir
Akindynos
Aleksandār
Aleksij-Slav
Alesander
Alusijan
Aładża
Ana Maria
Ana-Neda
Anevo-Kale
Angelarij
Anna
Apodochia
Archon
Ardagast
Ariko
Aron
Asen I
Asen – Inschrift
Asenovgrad
Asparuch
Asparuch Wall
Avitohol Magāt
Babovo
Bačkovo
Baian
Bălgarevo
Balik
Balkanpässe
Barlaam
Barlaamitentum
Basileios
Baština
Batkun
Batoševo
Batoševo – Inschrift
Bdinci
Bdinski Zbornik
Belasica
Belaur

Bezmer
 Bežanovo
 Bláskovo
 Bogomil
 Bogomilen
 Bojan
 Bojana
 Boril
 Boris I
 Boris II
 Bosota
 Botko
 Boženica
 Boženica - Inschrift
 Brašov - Urkunde
 Brestak
 Brodnina
 Bulgaren
 Bulgarophygon

ANEKS 6

J. 111. Korespondencja wychodząca i wpływająca

Korespondencja wychodząca:

Administracja miesięcznika „Znak” w Krakowie

b. d. 1. 1

Korespondencja wpływająca:

Czupkiewicz Lubomir

2000 1. 1

GE Capital Bank Oddział w Gdańsku

2000 1. 1

Fédération Internationale des Instituts d'Études Médiévales

b. d. kopert 1

Polska Akademia Nauk Instytut Sławistyki

2000 kopert 1

Polska Akademia Nauk w Poznaniu Zakład Działalności

Pomocniczej

1999 kopert 1